

Ny Bokin'i Daniela - Faha-enimpolo

*Vavak'i Daniela sy ny Tsiambaratelon'ny Fanjakana Fahavalo:
Fanambaràna ho an'ny Andro Farany*

Jeff Pippenger
2024-01-24

Ao amin'ny toko fahafito ambin'ny folo sy fahafito ambin'ny valo ambin'ny folo ao amin'ny Apokalypsy, dia anjely iray no mitondra amin'i Jaona ny fahitana ny amin'ny fitsarana ny fahefan'ny papa. Ao amin'ny famakafakana ny fitsarana farany hihatra aminy dia aseho ireo fanjakana ao amin'ny faminanian'ny Baiboly.

Ary eto ny saina izay manana fahendrena. Ny loha fito dia tendrombohitra fito izay ipetrahan-dravehivavy. Ary misy mpanjaka fito: ny dimy dia efa lavo, ny iray mbola eo, ary ny iray kosa tsy mbola tonga; ary rehefa tonga izy, dia tsy maintsy haharitra fotoana fohy. Ary ilay bibidia izay teo, nefa tsy eo intsony, dia izy ihany no fahavalo, sady avy amin'ny fito, ary mankany amin'ny fahaverezana. Apokalypsy 17:9–11.

Jaona dia nentina ara-panahy ho any amin'ny taona 1798, izay nampianarina azy fa ny loha fito teo amin'ilay bibidia nitondra an'ilay vehivavy papaly dia mpanjaka fito. Ny mpanjaka dia fanjakana, ary ny fanjakana koa dia loha iray ao amin'ny faminanian'ny Baiboly. Tamin'ny 1798, dia fanjakana dimy no efa lavo, ary iray no mbola nanapaka tamin'izany. Ny fanjakana fahafito dia mbola ho avy, ary mpanjaka folo no nanehoana azy. Dia nampahafantarina an'i Jaona avy eo fa ilay fanjakana fahavalo dia ilay bibidia papaly, izay avy tamin'ny fito. Ny fahefana papaly no fanjakana fahadimy, ary efa voa mafy mahafaty izy; koa rehefa sitrana izany feriny mahafaty izany, dia tonga ilay loha fahavalo izay avy amin'ny fito izy.

Ao amin'ny Daniela toko faharoa, ny fanjakana efatra voalohany dia Babylona, Medo-Persia, Gresy ary Roma. Ireo fanjakana efatra ara-bakiteny ireo koa dia maneho fanjakana efatra ara-panahy, ary miaraka izy ireo no manondro ireo mpanjaka valo, na loha, ao amin'ny Apokalypsy fito ambin'ny folo, fa i Jesosy mandrakariva no anehoany ny faran-javatra iray amin'ny fiandohan-javatra iray. Daniela toko faharoa no filazana voalohany ny amin'ireo fanjakan'ny faminaniana ao amin'ny Baiboly, ary Apokalypsy fito ambin'ny folo no farany, koa tsy maintsy mifanaraka izy ireo, fa Andriamanitra tsy miova mandrakizay.

Ny fanjakana fahadimy izay efa lavo tamin'ny 1798 dia Babylona ara-panahy, dia ny fahefam-papa. Ny fanjakana fahenina izay teo amin'ny fitondrana tamin'ny 1798 dia ilay fanjakana manana tandroka roa, izay efa voasolo tandindona tamin'ilay fanjakana manana tandroka roa an'ny Mediana sy Persiana. Ny fanjakana fahafito, izay ahitana mpanjaka folo, izay tamin'ny 1798 dia mbola tsy tonga, dia ny fitondram-panjakana iray maneran-tany, izay efa voasolo tandindona tamin'i Grisina, dia ilay fitondram-panjakana iray maneran-tany an'i Aleksandra Lehibe. Ny loha fahavalo, izay avy tamin'ireo fito, dia ilay fanjakana fahadimy izay naratra nahafaty, nefa velona indray rehefa sitrana ilay ratra nahafaty.

Ny fitsarana an'ily mpijanganja lehibe dia mitranga ao anatin'ily “ora” amin'ny krizin'ny lalàna Alahady, izany hoe vanim-potoana iray manomboka amin'ny lalàna Alahady any Etazonia ka mitohy mandritra ny tantara mandra-pihidin'ny fotoam-pitsarana ho an'ny olombelona. Ao anatin'izany “ora” izany, izay asehon'i Daniela ho “ny andron'ireo mpanjaka ireo”, dia hanorina ny fanjakany Andriamanitra. Ao anatin'izany “ora” izany no andatsahana ny ranonorana fara.

“Ny orana farany dia ho avy amin'izay madio—ary amin'izany fotoana izany dia handray izany avokoa izy rehetra tahaka ny teo aloha.

“Rehefa mamotsotra ireo anjely efatra, dia hanorina ny fanjakany Kristy. Tsy misy handray ny ranonorana farany afa-tsy ireo izay manao izay rehetra azony atao.” Spalding and Magan, 3.

Ny fandatsahana ny orana farany dia mitohy tsikelikely, satria mifanaraka amin'ny fitsarana izany, ary ny fitsarana koa dia mandroso tsikelikely. Ny Millerita dia nahatakatra fa niaina teo amin'ny tongotry ny sary ao amin'ny Daniela toko faharoa izy ireo. Nino izy ireo fa i Roma no fanjakana farany eto an-tany, ary marina izany finoana izany, nefa voafetra ny fahalalany.

Ny “andron'ireo mpanjaka ireo” dia miseho tokoa ao amin'ny tantaran'ny fanjakan'i Roma, nefa tsy ny tantaran'i Roma jentilisa na i Roma papa no resahina, fa ny tantaran'i Roma maoderina. Ny Millerita dia nampihatra an'i Roma jentilisa sy i Roma papa ho fanjakana iray ihany, ary tamin'ny fanaovany izany dia nampiasa andalan-teny avy ao amin'ny bokin'i Ezekiela mikasika ny mpanjaka farany tao amin'ny Joda (Zedekia) izy ireo mba hanohanana ny fahatakarany izy ireo.

Ary ianao, ry mpanapaka ratsy fanahy sy voadio amin'ny fahalotoana eo amin'ny Isiraely, izay tonga ny andronao, amin'ny fotoan'ny hifaranan'ny heloka; izao no lazain'i Jehovah Tompo: Esory ny satro-boninahitra masina, ary alao ny satroboninahitra; tsy hitovy intsony izao: asandrato izay ambany, ary aoka haetry izay avo. Haongako, haongako, haongako izy; ary tsy hisy intsony izany mandra-pihavin'izay manana ny zony aminy; ary homeko azy izany. Ezeikiela 21:25–27.

Hatramin'i Zedekia dia hisy fanjakana telo izay “haongana,” izay hitarika ho amin'i Kristy, izay Azy ny “zo” hanjaka. Babylona sy Medo-Persia ary Grisiasy dia samy ho resy avokoa mandra-pahatongan'ny fanjakan'i Roma, ary nandritra ny tantaran'izany fanjakana fahefatra izany no hahatongavan'i Kristy ka hanorina fanjakana. Ary izany indrindra no nataony.

“Anisan'ireo voalohany indrindra izay nitarika haingana ny firenena ho amin'ny faharavana i Zedekia mpanjakany. Nandao tanteraka ny torohevitr'i Jehovah, araka izay nampitaina tamin'ny alalan'ny mpaminany, nanadino ny trosam-pankasitrahana izay nananany tamin'i Nebokadnezara, nandika ny fianianany masina momba ny tsy fivadihana izay nataony tamin'ny anaran'i Jehovah Andriamanitry ny Isiraely, ny mpanjakan'ny Joda dia niodina tamin'ny mpaminany, tamin'izay mpanao soa taminy, ary tamin'Andriamaniny. Noho ny fireharehana foana tamin'ny fahendreny manokana dia nitodika hitady famonjena tany amin'ily fahavalo fahiny nanohitra ny fanambinan'ny Isiraely izy, “ka naniraka ny irany hankany Egipta mba hanome azy soavaly sy vahoaka betsaka.”

“Hahomby va izy?” hoy ny Tompo nanontany momba ilay olona izay namadika tamin’ny fomba ratsy toy izany ny fitokisana masina rehetra; ‘ho afa-mandositra va izay manao zavatra toy izany? sa hanitsakitsa-bady ny fanekena va izy ka hovonjena? Raha velona koa Aho, hoy Jehovah Tompo, dia any amin’ny tany onenan’ily mpanjaka izay nampanjaka azy, izay nohamavoiny ny fianianany sy novakiny ny fanekenany, dia hiara-maty aminy eo afovoan’i Babylona izy. Ary Farao aza, na dia amin’ny tafiny mahery sy ny antokony be aza, dia tsy hahasoa azy amin’ny ady: ... satria nohamavoiny ny fianianana tamin’ny nandravany ny fanekena, kanjo efa nanolotra ny tanany izy, nefa nanao izany zavatra rehetra izany, dia tsy ho afa-mandositra izy.’ Ezekiela 17:15–18.

Ho an’ily “andriana ratsy fanahy tsy masina” dia tonga ny andron’ny fitsarana farany. “Esory ny satro-boninahitra,” hoy ny didin’i Jehovah, “ary esory ny satro-panjakana.”

Mandra-panorin’i Kristy ny fanjakany Aminy ihany dia tsy navela hanana mpanjaka intsony i Joda. “Havaliko, havaliko, havaliko izy,” no didy navoakan’Andriamanitra momba ny seza fiandrianan’ny taranak’i Davida; “ary tsy hisy intsony izany, mandra-pihavin’Ilay tompony ara-drariny; ary homeko Azy izany.” Ezekiela 21:25–27. Mpaminany sy Mpanjaka, 450, 451.

Marina i Miller, nefa voafetra ny fahalalany; fa ny fanjakana natsangan’i Kristy fony Izy nandeha teto anivon’ny olona dia tsy ilay fanjakana farany eto an-tany. Mbola hisy mpanjaka efatra ihany koa aorian’ny fanjakan’i Roma jentilisa. Kanefa Kristy dia nanorina tokoa ny fanjakan’ny “fahasoavana” teo amin’ny hazo fijaliana; nefa izany fanjakana izany dia tsy naorina tamin’ny andron’ireo mpanjaka folo ao amin’ny Apokalypsy fahafito ambin’ny folo, ary tsy naorina koa nandritra ny fotoanan’ny ranonorana farany. Ny fanjakana izay hatsangan’i Kristy amin’ny andro farany dia ny fanjakany amin’ny “voninahitra.” Miresaka mivantana momba ireo fanjakana roa ireo ny Ranabavy White.

Nahatakatra ny Millerita fa nanorina fanjakana i Kristy nandritra ny tantaran’ily fanjakana fahefatra, ary marina izy ireo tamin’izany, nefa voafetra ny fahatakarany. Tao amin’ny tantaran’ily fanjakana fahefatra, i Kristy dia nanangana ny fanjakan’ny “fahasoavana,” ary tao amin’ny tantaran’ily fanjakana fahavalo kosa no nananganany ny fanjakany amin’ny “voninahitra.” Tamin’ny tantara izay nananganany ny fanjakan’ny “fahasoavana,” dia nilatsaka tamin’ny Pentekosta ny Fanahy Masina. Ny Pentekosta dia tandindon’ny firotsahan’ny ranonorana farany, ao amin’ny tantara izay ananganany ny fanjakany amin’ny “voninahitra.”

Ny hafatry ny Pentekosta dia ny hafatry ny fitsanganan’i Kristy tamin’ny maty ara-bakiteny. Ny hafatry ny ranonorana farany, farafahakeliny amin’ny ampahany, dia ny hafatry ny fitsanganana amin’ny maty ara-panoharana izay asehon’ily ankamantatra ara-paminaniana momba ilay fahavalo izay avy amin’ny fito, ka tanteraka ao amin’ily bibidia, ary koa ny tandroka roa amin’ily bibidia avy amin’ny tany. Ny fanjakana fahefatra sy ny fahavalo no toerana anorenan’i Kristy ny fanjakany.

Ny filazana izay nataon’ny mpianatra tamin’ny anaran’ny Tompo dia marina tamin’ny lafiny rehetra, ary ireo toe-javatra izay notondroiny dia efa nitranga tamin’izany fotoana izany indrindra. “Efa tanteraka ny fotoana, ary efa akaiky ny fanjakan’Andriamanitra,” no hafatra nentin’izy ireo. Rehefa tapitra “ny fotoana” — dia ny herinandro sivy amby enimpolo ao

amin'ny Daniela 9, izay hahatratra hatrany amin'ny Mesia, “Ilay Voahosotra” — dia efa nandray ny hosotry ny Fanahy Kristy taorian'ny nanaovan'i Jaona batisa Azy tao Jordana. Ary ny “fanjakan'Andriamanitra” izay nambaran'izy ireo fa efa akaiky dia naorina tamin'ny fahafatesan'i Kristy. Io fanjakana io dia tsy, araka izay nampianarina azy hinoany, fanjakana ara-tany. Ary tsy ilay fanjakana ho avy koa izany, ilay tsy mety maty, izay hatsangana rehefa “ny fanjakana sy ny fanapahana ary ny fahalehibiazan'ny fanjakana etỳ ambanin'ny lanitra rehetra dia homena ny olon'ny olo-masin'ny Avo Indrindra”; dia ilay fanjakana mandrakizay, izay ao aminy “ny fanapahana rehetra hanompo sy hankatò Azy.” Daniela 7:27. Araka ny ampiasana azy ao amin'ny Baiboly, ny teny hoe “fanjakan'Andriamanitra” dia enti-milaza na ny fanjakan'ny fahasoavana na ny fanjakan'ny voninahitra. Ny fanjakan'ny fahasoavana dia asehon'i Paoly ao amin'ny Epistily ho an'ny Hebreo. Rehefa avy nanondro an'i Kristy, ilay Mpanelanelana feno fangorahana izay “miara-mahatsapa ny fahalemen-tsika,” dia hoy ny apostoly: “Koa aoka isika hanatona amin'ny fahasahiana ny seza fiandrianan'ny fahasoavana, mba hahazoantsika famindram-po sy hahitantsika fahasoavana.” Hebreo 4:15, 16. Ny seza fiandrianan'ny fahasoavana dia maneho ny fanjakan'ny fahasoavana; satria ny fisian'ny seza fiandrianana dia manambara ny fisian'ny fanjakana. Ao amin'ny fanoharana maro nataony, Kristy dia mampiasa ny teny hoe “fanjakan'ny lanitra” mba hilazana ny asan'ny fahasoavan'Andriamanitra eo amin'ny fon'ny olona.

“Koa ny seza fiandrianan'ny voninahitra dia maneho ny fanjakan'ny voninahitra; ary io fanjakana io no tondroin'ny tenin'ny Mpamonjy hoe: ‘Ary raha ho avy amin'ny voninahiny ny Zanak'olona, mbamin'ny anjely masina rehetra miaraka Aminy, dia hipetraka eo ambonin'ny seza fiandrianan'ny voninahiny Izy; ary hangonina eo Anatrehany ny firenena rehetra.’ Matio 25:31, 32. Mbola ho avy io fanjakana io. Tsy haorina izany mandra-pahatongan'ny fiavian'i Kristy fanindroany.”

“Ny fanjakan'ny fahasoavana dia naorina avy hatrany taorian'ny fahalavoan'ny olona, rehefa novolavolaina ny drafitra ho fanavotana ny taranaka meloka. Tamin'izany dia efa nisy tao amin'ny fikasan'Andriamanitra sy tamin'ny alalan'ny fampanantenany izany; ary tamin'ny finoana no nahafahan'ny olona tonga olom-peheziny. Kanefa tsy tena naorina izany raha tsy tamin'ny fahafatesan'i Kristy. Na dia efa niditra tamin'ny asany teto an-tany aza ny Mpamonjy, ka trotraky ny hamafin'ny fon'ny olona sy ny tsy fankasitrahany, dia mety ho nihemotra tamin'ny sorona teo Kalvary Izy. Tao Getsemane ny kapoakan'ny fahoriana dia nangovitra teo an-tanany. Tamin'izany aza dia mety ho nofafany tamin'ny handriny ny hatsembohana rà, ka navela ho ringana tao amin'ny helony ny taranaka meloka. Raha izany no nataony, dia tsy hisy fanavotana ho an'ny olona lavo. Fa rehefa nanolotra ny ainy ny Mpamonjy, ary tamin'ny fofonainy farany no niantsoany hoe: ‘Vita,’ dia azo antoka tamin'izay ny fahatanterahan'ny drafi-panavotana. Nohamafisina ny fampanantenana ny famonjena, izay natao tamin'ilay mpivady mpanota tany Edena. Ny fanjakan'ny fahasoavana, izay teo aloha nisy tamin'ny fampanantenan'Andriamanitra, dia naorina tamin'izay.”

“Noho izany ny fahafatesan'i Kristy—ilay zava-nitranga indrindra izay noheverin'ny mpianatra ho fandravana tanteraka ny fanantenany—dia ilay zavatra izay nampaharitra azy ho azo antoka mandrakizay. Na dia nitondra fahadisoam-panantenana mangidy ho azy ireo aza izany, dia io no tendrony avo indrindra tamin'ny porofo fa marina ny finoany. Ilay

zava-nitranga izay nameno azy tamin'ny alahelo sy ny famoizam-po no ilay nanokatra ny varavaran'ny fanantenana ho an'ny zanak'i Adama rehetra, ary tao no nifantohan'ny fiainana ho avy sy ny fahasambarana mandrakizain'ny olon'Andriamanitra mahatoky rehetra tamin'ny taona rehetra.”

“Ny fikasan'ny famindram-po tsy manam-petra dia efa nanakaiky ny fahatanterahany, na dia tamin'ny alalan'ny fahadisoam-panantenan'ny mpianatra aza. Na dia efa voababo tamin'ny fahasoavana sy ny herin'Andriamanitra tao amin'ny fampianarany aza ny fony, dia Izy izay ‘niteny tahaka ny tsy mbola nisy olona niteny,’ kanefa mbola nifangaro tamin'ny volamena madio nisy tao amin'ny fitiavany an'i Jesosy ny firaka ratsin'ny fireharehana araka izao tontolo izao sy ny fanirian-tena. Na dia tao amin'ny efitranon'ny Paska aza, tamin'izany ora manetriketrika izany, raha ny Tompony aza efa niditra tao amin'ny alok'i Getsemane, dia mbola nisy ‘fifandirana koa teo aminy ny amin'izay heverina ho lehibe.’ Lioka 22:24. Ny fijeriny dia feno ny seza fiandrianana, ny satro-boninahitra ary ny voninahitra, kanefa teo anoloan'izy ireo indrindra no nisy ny henatra sy ny fangirifiriana ny saha, ny efitrano fitsarana, ny hazo fijalian'i Kalvary. Ny fireharehan'ny fony sy ny hetahetany hahazo voninahitra araka izao tontolo izao no nitarika azy hifikitra mafy toy izany tamin'ny fampianaran-diso tamin'ny androny, ary handalo tsy nohajaina ny tenin'ny Mpamonjy izay nanambara ny tena toetran'ny fanjakany sy nanondro mialoha ny fijaliany sy ny fahafatesany. Ary ireo fahadisoana ireo no niteraka ilay fizahan-toetra—mafy nefa nilaina—izay navela hitranga mba hanitsiana azy. Na dia diso aza ny hevitra ny mpianatra ny amin'ny hafatra nentiny, ary tsy nahatanteraka ny fanantenany izy, dia nitory ny fampitandremana nomen'Andriamanitra azy ihany izy, ary ny Tompo dia hamaly ny finoany sy hanome voninahitra ny fankatoavany. Izy ireo no hatokisana ny asa hitory amin'ny firenena rehetra ny filazantsara be voninahitry ny Tompony izay nitsangana tamin'ny maty. Mba hanomanana azy ho amin'izany asa izany no namelana izany fanandramana izay toa mangidy indrindra taminy izany.” Ilay Hery Mifanditra, 347, 348.

Ao amin'ny bokin'ny Apokalypsy, ny “saina manam-pahendrena” no manisa “isan'olona”, ary mahafantatra fa “ilay olona” dia ilay fanjakana fahavalo koa, izay avy amin'ny fito. Ny “olona ota” no lohan'ilay fanjakana fahavalo izay manjaka amin'ny mpanjakan'ny tany sy ny mpivarotry ny tany, izay iraisan'ny fiangonana fito mba hialana amin'ny fanalam-baraka ateraky ny fanenjehana, ary izay mipetraka eo ambonin'ny rano be.

Ary hoy izy tamiko hoe: Ny rano izay hitanao, izay ipetrahan'ilay vehivavy janga, dia vahoaka sy olona betsaka sy firenena ary samy hafa fiteny. Apokalypsy 17:15.

Ny “lehilahin'ny ota” no manjaka amin'ny tontolo politika, ara-bola, ara-pivavahana ary sivily, sy amin'ny olona rehetra, afa-tsy izay efa nahazo ny fandresena tamin'ilay bibidia sy ny sariny sy ny mariny ary ny isan'ny anarany.

Ary hitako tahaka ny ranomasina vera voaharo afo; ary ireo izay naharesy ny bibidia sy ny sariny ary ny mariny ary ny isan'ny anarany dia nitsangana teo ambonin'ny ranomasina vera, nitana ny harpàn'Andriamanitra. Ary mihira ny hiran'i Mosesy, mpanompon'Andriamanitra, sy ny hiran'ny Zanak'ondry izy ireo ka manao hoe: Lehibe sy mahagaga ny asanao, Tompo Andriamanitra Tsitoha ô; marina sy mahitsy ny lalanao, Ry Mpanjakan'ny olo-masina. Apokalypsy 15:2, 3

Ireo “hendry” izay mahatakatra ny “fitomboan’ny fahalalana,” rehefa voavaha ny fanambaran’i Jesosy Kristy, dia ireo izay manana “fahazavan-tsaina” ka “manisa ny isan’ny bibidia; fa isan’olona izany; ary ny isany dia enin-jato sy enim-polo ary enina.” Izany “fahazavan-tsaina” izany dia maneho ampahany amin’ily fizahan-toetra misy dingana telo izay miseho mandrakariva rehefa vahan’i Jesosy ny faminaniana iray. Izany no amaritana fa izy ireo dia “nahazo ny fandresena tamin’ny isan’ny anarany.”

Ny fahazoana fandresena dia midika hoe mandalo fitsapana, ary ireo izay “hendry” sy “mahatakatra” no mahazo ny fandresena mifandraika amin’ny isa 666, ary ilay andininy koa dia manambara fa misy fanjakana valo, ary ny fahavalo dia avy amin’ny fito. Izany “zava-miafina” izany no aseho ao amin’ny Daniela toko faharoa, satria ny vavak’i Daniela dia ny hahatakatra “ny zava-miafina.” Ny fanambarana fa misy fanjakana valo, ary ny fanjakana fahavalo dia avy amin’ny fito, ary ny isan’izany fanjakana izany dia 666, no zava-miafina izay aseho ho azon’i Daniela tamin’ny alalan’ny vavaka nataony, ary i Daniela dia maneho ireo “hendry” amin’ny andro faran’Andriamanitra.

Daniel dia maneho ireo “hendry” amin’ny andro farany izay novohana taminy ny zava-miafin’i Daniela roa, ary izany zava-miafina izany dia ny fanambaràna fa ny filazana farany sy voalohany momba ny fanjakana ao amin’ny faminaniana ny Baiboly dia izao: misy fanjakana valo ao amin’ily sariolona. Izany fanambaràna izany dia manamafy ny fahatakarana Millerita momba ny Daniela toko faharoa, nefa mampirapiratra avo folo heny kokoa izany, raha vao fantarina. Ny famirapiratany, noho izy avo folo heny kokoa, dia maneho fitsapana iray izay ananan’ireo “hendry” fandresena, satria ny fanjakana fahavalo izay avy amin’ny fito dia ilay fanjakana fahenina koa, izay firaisana telo sosona an’ily dragona sy ilay bibidia ary ilay mpaminany sandoka. Noho izany, ilay dragona sy ilay bibidia ary ilay mpaminany sandoka dia samy ilay fanjakana fahenina avokoa, ary miaraka izy ireo no maneho ny 666.

Nebokadnezzara dia notsapaina tamin’ny alalan’ny fanambaràna ao amin’ny Daniela toko faharoa, ka tsy nahatanteraka izany fitsapana izany izy. Ao amin’ny Daniela toko faharoa, i Daniela dia misolo tena ireo “hendry” izay mandalo ny fitsapana mikasika ny zava-miafina momba ilay sary. Ao amin’ny toko fahatelo, i Nebokadnezzara kosa dia misolo tena ny ratsy fanahy izay tsy mahavita io fitsapana io ihany. Nebokadnezzara, amin’ny maha-mpanjaka voalohany ao amin’ny fanjakana voalohany azy, dia misolo tena ny mpanjaka farany ao amin’ny fanjakana farany. Noho izany dia misolo tena ny “lehilahin’ota” izy, dia ilay lehilahin’ny faminaniana izay raisin’ny fiangonana fito. Noforonina tamin’ny andro fahenina ny olona, ary noho izany ny isa enina no isan’ny taranak’olombelona. Enina no isan’i Nebokadnezzara. Nebokadnezzara dia tsy nahavita ny fitsapana ny isa 666, ka nisolo tena ny ratsy fanahy amin’ny andro farany. Amin’ny maha-tandindon’ny lehilahin’ota azy, enina no isany.

Nebokadnezzara mpanjaka nanao sariolona volamena, enimpolo hakiho ny hahavony, ary enina hakiho ny sakany; naoriny teo amin’ny lemak’i Dora izany, any amin’ny faritanin’i Babylona. Daniela 3:1.

Ny sarin-javatra volamena dia enimpolo hakiho ny haavony ary enina hakiho ny sakany, ary Nebokadneza no nanao azy, izay enina ny isany. Natsangana ilay sarin-javatra ho fanoherana ny fahazavan' ilay sarin-javatra ao amin'ny toko faharoa, ary ny famaritana telo sosona an' ilay sarin-javatra, raha fantatrao fa enina ny isan' i Nebokadneza, dia mitovy amin'ny enina, enina, enina.

Hanohy ity fianarana ity isika ao amin'ny lahatsoratra manaraka.

“Ny hevitra hanorina fanjakana sy tarana-mpanjaka izay haharitra mandrakizay dia nanintona mafy indrindra an' ilay mpanapaka mahery, izay tsy nahazakan'ny firenen-tany nijoro teo anoloan'ny sandriny. Tamin'ny hafanam-po nateraky ny fireharehana tsy manam-petra sy ny fiavononana feno fitiavan-tena, dia niara-nisaina tamin'ny olon-kendry tao aminy izy ny amin'izay fomba hanatanterahana izany. Nohadinoany ireo fitarihan'Andriamanitra mahagaga mifandray amin' ilay nofy momba ny sariolona lehibe; nohadinoany koa fa Andriamanitra ny Isiraely, tamin'ny alalan' i Daniela mpanompony, no nanambara mazava ny hevitra ny sariolona, ary fa noho io fanazavana io dia voavonjy tsy ho faty tamin'ny fahafatesana mahamenatra ireo lehilahy ambony tao amin'ny fanjakana; nohadinoany ny zavatra rehetra afa-tsy ny faniriany hanorina ny heriny sy ny fiandrianany manokana, ka ny mpanjaka sy ireo mpanolotsainy tao amin'ny fanjakana dia nanapa-kevitra fa amin'ny fomba rehetra azo atao dia hiezaka izy ireo hanandratra an' i Babylona ho ambony indrindra sy mendrika ny fankatoavana eran-tany.”

“Ang sagisag na paglalarawan na sa pamamagitan nito'y inihayag ng Dios sa hari at sa bayan ang Kaniyang layunin para sa mga bansa sa lupa, ngayo'y gagamitin upang maglingkod sa pagluwalhati ng kapangyarihan ng tao. Ang pagpapaliwanag ni Daniel ay itatakwil at malilimutan; ang katotohanan ay bibigyang-kahulugang mali at gagamitin sa maling paraan. Ang sagisag na itinalaga ng Langit upang ilahad sa isipan ng mga tao ang mahahalagang pangyayari sa hinaharap, ay gagamitin upang hadlangan ang paglaganap ng kaalamang ninanais ng Dios na tanggapin ng sanlibutan. Sa gayon, sa pamamagitan ng mga pakana ng mga taong mapag-imbot sa kapangyarihan, sinisikap ni Satanas na hadlangan ang banal na layunin para sa lahi ng tao. Nalalaman ng kaaway ng sangkatauhan na ang katotohanang walang halong kamalian ay isang kapangyarihang makapangyarihan sa pagliligtas; datapuwa't kapag ginamit upang itaas ang sarili at isulong ang mga balak ng mga tao, ito'y nagiging isang kapangyarihan para sa kasamaan.

“Avy tamin'ny tahirim-bolamenany be dia be no nampanaovin' i Nebokadneza sary volamena lehibe, mitovy amin' ilay hita tao amin'ny fahitana amin'ny lafiny ankapobeny, afa-tsy tamin'ny lafin-javatra tokana dia ny akora nanaovana azy. Efa zatra fanehoana manetriketrika momba ireo andriamaniny jentilisa izy ireo, nefa ny Kaldeana dia mbola tsy mba namokatra zavatra iray akory izay mampitolagaga sy manan-kaja tahaka ity sarivongana mamirapiratra ity, enimpolo hakiho ny hahavony ary enina hakiho ny sakany. Ary tsy mahagaga raha tany amin'ny tany izay nanjakan'ny fanompoan-tsampy tamin'ny ankapobeny, ilay sary tsara tarehy sady tsy hita pesipesenina tao amin'ny lemaka Dora, izay naneho ny voninahitr' i Babylona sy ny famirapiratany ary ny heriny, no natokana ho zavatra ivavahana. Koa dia voalamina izany, ary nisy didy nivoaka fa amin'ny andro fanokanana dia tsy maintsy

haneho ny fankatoavany ambony indrindra ny fahefana babyloniana ny rehetra amin'ny fiankohofana eo anatrehan'ilay sary." Prophets and Kings, 504, 505.